

Cynel Unipress Sp. z o.o., Warszawa

Spółka Cynel Unipress¹ powstała w 1984 r. w celu komercjalizacji technologii wysokociśnieniowego formowania spoiw lutowniczych. Technologia ta, polegająca na wyciskaniu pod wysokim ciśnieniem drutów do lutowania miękkiego, została opracowana w Zakładzie Wysokich Ciśnień Polskiej Akademii Nauk kierowanym przez prof. Sylwestra Porowskiego. Ze względu na wysokie koszty importu spoiw lutowniczych oraz jednocześnie brak krajowych producentów, podjęto decyzję o utworzeniu spółki i uruchomieniu masowej produkcji. Udziałowcami spółki zostali: Zakład Wysokich Ciśnień PAN, Dom Handlowy Nauki (również spółka PAN), firma Hydroster uczestnicząca w pracach nad konstrukcją urządzeń do wyciskania drutów oraz naukowcy i konstruktorzy wchodzący w skład zespołu pracującego nad tą technologią. Osoby fizyczne posiadały łącznie 40% udziałów.

Zastosowana technologia była, jak na owe czasy, niezwykle oryginalna i tania. Pozwalała na szybkie uzyskanie dużej ilości drutu lutowniczego o bardzo różnych przekrojach i składzie stopu poprzez wyciskanie jednocześnie na kilkudziesięciu pionowych prasach. Dzięki budowie własnej odlewni i samodzielnemu skonstruowaniu większości kluczowych urządzeń (głównie wyciskarek), firma panowała nad całym procesem produkcji, stając się jednym z dwóch wiodących w kraju producentów spoiw miękkich. Momentem przełomowym w historii firmy było rozpoczęcie produkcji bardzo cienkich, wielordzeniowych drutów do lutowania o średnicy 0,25 mm stosowanych w przemyśle elektronicznym. W 1992 r. produkcja osiągnęła ok. 120 ton.

Zmiany technologiczne, jakie w tym okresie zaszły w sektorze elektronicznym, wymusiły jednak znaczne ograniczenia w stosowaniu pierwotnej technologii wyciskania i faktyczny powrót do powszechnie stosowanej technologii produkcji drutu. Ta nowa sytuacja zmusiła także spółkę do poszukiwania odbiorców spoza sektora elektronicznego, restrukturyzacji i zmiany strategii działania. Dzięki zbyciu najmniej rentownych aktywów udało się obniżyć koszty, a następnie pozyskać dużych klientów z sektora oświetleniowego (np. Philips Lighting) czy AGD (np. LG, Thomson, Philips). Uruchomiono także sprzedaż eksportową (Francja, Holandia, Niemcy, Włochy, kraje Europy Wschodniej) stanowiącą obecnie łącznie około 15-20% przychodów. W wyniku tych działań produkcja wzrosła do prawie 700 ton (2005 r.), a przychody do 16,5 mln zł.

Początkowo urządzenia wykorzystywane przez Cynel Unipress były dzierżawione od Zakładu Wysokich Ciśnień, a nieruchomości od jednego z państwowych przedsiębiorstw. Również technologia wykorzystywana w produkcji udostępniona została na zasadzie umowy cywilnoprawnej. Opłata za nią obliczana była w relacji do osiąganego obrotu². Na początku lat 90. spółka zdecydowała się na zmianę tej sytuacji, wykupując zarówno urządzenia, jak i prawa do technologii. Kilka lat później ze względu na wzrastającą skalę produkcji przeniósł

¹ <http://www.cynel.com.pl/>

² Nie chodzi tu o relację patent – licencja, gdyż opracowana technologia polegała na specyficznej aplikacji wysokich ciśnień, co trudno było zastrzec w formie patentu.

się do nowej, własnej siedziby o powierzchni około 1000 m², która wciąż jest rozbudowywana.

Ze względu na znaczne zaostrzenie regulacji dotyczących ochrony środowiska (dyrektywa unijna wymagająca zaprzestania stosowania ołowiu w produkcji lutów) kilka lat temu Cynel rozpoczął prace nad modernizacją stosowanej technologii, m.in. angażując się w dwa projekty badawcze: projekt celowy finansowany przez KBN (zakończony w 2005 r.) oraz projekt finansowany z VI Programu Ramowego UE. Spółka dokonała też wdrożenia zintegrowanego systemu zarządzania jakością i środowiskiem. Cynel Unipress zatrudnia obecnie 37 osób. Udział instytucji publicznych w strukturze własności wynosi 45% i należy do Instytutu Wysokich Ciśnień PAN.³

„Jesteśmy dumni z faktu, że technologia ta została opracowana w Polskiej Akademii Nauk i jest z powodzeniem komercyjnie wykorzystywana przez polskie przedsiębiorstwo. Jest to wzorcowy przykład współpracy nauki i biznesu.” – czytamy w materiałach promocyjnych firmy.

Produkty Cynel Unipress zdobyły uznanie i stosowane są przez wielu producentów elektronicznego sprzętu telewizyjnego, telekomunikacyjnego, elektrotechnicznego, oświetleniowego oraz przedstawiceli wielu innych gałęzi przemysłu. Taki sukces był możliwy tylko dzięki konsekwentnie realizowanej strategii kontroli jakości. Do tego aspektu funkcjonowania firmy zarząd przywiązuje wielką wagę. Ponadto, jak pokazuje historia przedsiębiorstwa, ważnym czynnikiem sukcesu była baczna obserwacja przemian rynkowych i umiejętność dostosowania do nich strategii firmy. Zespół Cynel Unipress uważnie monitoruje nowości w zakresie technologii, ochrony środowiska i kontroli jakości, co pozwala na bieżąco ulepszać produkty i linie produkcyjne.

³ Tamowicz P., *Przedsiębiorczość Akademicka. Spółki Spinn-off w Polsce*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa, 2006.